

POSTANOWIENIE

31 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 31 marca 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa J.A.
przeciwko P. spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej P. spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z 11 października 2023 r., I ACa 4/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od P. spółki akcyjnej w W. na rzecz J.A. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

[J.T.]

UZASADNIENIE

Pozwany P. S.A. w W. (dalej: bank) wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, którym oddalono apelację skarżącego w sprawie o zapłatę toczącej się z powództwa J.A.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych. Ujął je w formę dwóch pytań. Pierwsze dotyczyło tego, czy wzrost wartości waluty obcej w stosunku do pieniądza polskiego pełni tę samą rolę waloryzacyjną co odsetki ustawowe za opóźnienie, a tym samym - czy zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie przy wzroście kursu waluty obcej, od której odsetki mają być naliczone, powoduje bezpodstawne wzbogacenie wierzyciela. Drugie zagadnienie dotyczyło tego, czy od należności zasądzonej w walucie innej niż waluta krajowa można żądać odsetek ustawowych za opóźnienie według tej samej stopy co dla świadczeń wyrażonych w pieniądzu polskim.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem orzecznictwa przywołanie przyczyny kasacyjnej unormowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga poprawnego zidentyfikowania problemu, w tym odniesienia go do konkretnych przepisów. Konieczne jest także przedstawienie argumentów prowadzących do rozbieżnych ocen danego zagadnienia (zob. postanowienie SN z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01). Istotność problemu prawnego wyraża się natomiast w tym, że ma on znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (zob. postanowienie SN z 23 marca 2012 r., I CSK 496/11). Obowiązkiem wnoszącego skargę jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (zob. postanowienie SN z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14).

Tylko we wskazanych wyżej okolicznościach może być realizowana publicznoprawna funkcja skargi kasacyjnej. Jednocześnie przedstawiony Sądowi Najwyższemu problem musi mieć konkretny związek z rozstrzygnięciem danej sprawy, to jest z zarzutami skargi oraz podstawą prawną i faktyczną zaskarżonego

wyroku (zob. postanowienie SN z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13). Przyjęcie skargi do rozpoznania ma bowiem na celu zarówno realizację interesu publicznego, jak i ochronę praw prywatnych. Zagadnienie prawne powinno mieć więc taki wymiar problemowy, aby udzielona przez Sąd odpowiedź miała znaczenie dla rozstrzygnięcia o zasadności skargi kasacyjnej wniesionej w sprawie, w której pytanie zostało zadane, a jednocześnie – dzięki uniwersalnemu ujęciu – odpowiedź ta uzyskiwała walor aplikacyjny w rozstrzyganiu innych spraw.

Przedstawione przez skarżącego problemy nie stanowią istotnych zagadnień prawnych w opisanym wyżej rozumieniu. Sprowadzają się one do tego samego problemu: czy art. 481 § 2 k.c. znajduje zastosowanie do wszystkich świadczeń pieniężnych, czy jedynie do świadczeń wyrażonych w walucie polskiej. Odpowiedź na pytanie o zakres zastosowania tego przepisu nie budzi jednak wątpliwości. Rzecz w tym, że art. 481 § 1 i 2 k.c. nie ograniczają się do świadczeń pieniężnych w walucie polskiej, lecz dotyczą świadczeń pieniężnych w ogóle. Jest to oczywiste w świetle brzmienia tych przepisów, jak również wykładni historycznej. Rozporządzenia Rady Ministrów wydawane dawniej na podstawie art. 359 § 3 k.c. przewidywały (w pewnych okresach) różną wysokość odsetek w zależności od tego, czy dana suma wyrażona była w pieniądzu polskim czy w walucie obcej. Analogiczne rozwiązanie nie funkcjonuje jednak obecnie (i nie zawsze stosowano je w przeszłości).

Skarżący w klarowny sposób przedstawił niekorzystne dla siebie zjawisko, które powstaje na tle rozliczeń z konsumentami, dokonywanych w razie upadku umowy kredytu. Skoro jednak pobieranie odsetek ma swoją podstawę prawną, to należy uznać, że nie powstaje poruszone w ramach przyczyny kasacyjnej zagadnienie, czy zasądzenie odsetek od świadczenia wyrażonego w walucie obcej powoduje bezpodstawne wzbogacenie wierzyciela, w sytuacji gdy miał miejsce wzrost kursu tej waluty w stosunku do pieniądza polskiego. Artykuł 405 k.c. dotyczy tylko przypadków, w których wzbogacenie się cudzym kosztem nie miało uzasadnienia prawnego. Nie każdy zatem przepływ majątkowy, który – jak wynika z motywów skargi - można byłoby potencjalnie ocenić w kategoriach moralnych jako wątpliwy czy „niesłuszny”, stanowi bezpodstawne wzbogacenie.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania. O kosztach orzeczono na podstawie § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

Beata Janiszewska

[J.T.]

[a.ł.]